

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaë, 1661

Vigesima octava causa. Bisdena octava gentiles nubere nosces. Tres
quæstiones vigesimæ octavæ causæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

CAUSA XXVIII.

Vel autem inter infideles conjugium non sit, multi au-
thenticè probant. An enim a Paulus: [Omne,
quod non est ex fide, peccatum est.] Coniugium autem
infidelium est ex fide: & ideo peccatum est. Non est conju-
gium, nisi inter infideles, quia peccatum est. Item b. Augu-
stinus 1. [Dicitur enim in scripturis, quod peccatum est, cum
conjugeris infidelis.] Item Ambrosius 2. [Ipsi sunt infideles, qui
conjugeris.] Item Augustinus 3. [Non est enim conjugium, nisi
inter infideles, quia peccatum est.] Item Augustinus 3. [Non
est enim conjugium, nisi inter infideles, quia peccatum est.]

QVÆSTIO I.

Q. I. Vel autem inter infideles conjugium non sit, multi au-
thenticè probant. An enim a Paulus: [Omne,
quod non est ex fide, peccatum est.] Coniugium autem
infidelium est ex fide: & ideo peccatum est. Non est conju-
gium, nisi inter infideles, quia peccatum est. Item b. Augu-
stinus 1. [Dicitur enim in scripturis, quod peccatum est, cum
conjugeris infidelis.] Item Ambrosius 2. [Ipsi sunt infideles, qui
conjugeris.] Item Augustinus 3. [Non est enim conjugium, nisi
inter infideles, quia peccatum est.] Item Augustinus 3. [Non
est enim conjugium, nisi inter infideles, quia peccatum est.]

C. I. & si quis in fide, qui ante baptismum
habuerit uxorem, post baptismum
alteram.

Item Innocentius Papa Ruffo & Eusebio Episcopo
Macedonibus epist. 73. cap. 2.

Nam quid non a erant admittendi in hæreditatis con-
sortium, qui ex ea sunt cepti sunt, que ante bap-
tismum fuit uxor? erantque appellandi vel naturales, vel
spirituales, quia non est matrimonium legitimum (ut vobis vi-
detur,) nisi illud, quod post baptismum affirmatur? Ipse
Dominus cum interrogaretur a Iudæis, si liceret dimittere
uxorem, atque exponeret fieri non debere, addidit &
[Quod Deus coniunxit, homo non separet.] Ac ne de-
his putetur esse locutus, qui post baptismum uxores for-
tiantur, meminere hoc & a Iudæis interrogatum, & Iu-
dæis esse responsum. Quæro, & follicite quæro, si una
& eadem sit uxor ejus, qui ante catechumenus, & post-
ea fit fidelis, filiosque ex ea, cum esset catechumenus sus-
ceperit, & postea alios filios, cum fidelis, utrum sint fra-
tres appellandi, an non habeant postea defuncto Patre,
cum ceteris hæreditate hæreditatis consortium, quibus
filiorum nomen regeneratio spiritualis creditur abfuisse?
Quod cum ita sentire atque iudicare absurdum est, quæ
(malum) ratio est hoc defendi, & vacua magis opinio-
ne jactari, quam aliqua auctoritate reprobari, cum non
possit inter peccata deputari, quod lex præcepit, & Deus
injunctit?

- C. II. & In fidelis potestate sit, post baptismum
uxorem recipere, quam ante
dimiserat.
Item ex decreto Eurychiani Papæ.
2. Si quis e gentilis gentilem uxorem dimiserit ante,
ps. baptismum, post baptismum in potestate ejus erit,
eam habere, vel non habere.
C. III. & Fidelis infidelium discipulorum
sequi non cogatur.
Idem.

Simili modo, si unus ex conjugatis baptizatus est, &
alter gentilis, & sequi non vult, sicut dicit e. Aposto-
lus, infidelis si dixerit, dixerit.

- C. IV. & Sine culpa relinquatur uxor, qui cum si-
deli habitare voluerit.

Item Augustinus de fide & operibus, c. 16.

Vxor i legitima f societate conjuncta, sine ulla cul-
pa relinquatur, si cum viro Christiano permanere no-
luerit. Non attenditur eo modo illam rectissime dimit-
ti, si viro suo dicat: non ero uxor tua, nisi mihi de laro-
cinio divitiis congeras, aut nisi solita lenocinia, quibus
nostram domum transigebas, etiam Christianis exerceas,
aut si quid aliud vel facinorosum, vel flagitiosum in viro
noverat, quo delectata, vel libidinem explebat, vel fac-
ilem victum habebas, vel etiam ornator incedebat. Tunc
enim ille, cui uxor hæc dicit, si veraciter egit penitentiam
& ab operibus mortuis, quando ad baptismum ac-
cessit, habetque in fundamento fidem, quæ h per dile-
ctionem operatur, proculdubio plus tenebitur amore di-
vine gratiæ, quam carnis luxuriæ: & membrum, quod
cum scandalizet, fortiter amputabit.

1. Vxor] Locus Augustini sic habet: Quamobrem &
illud, quod dicitur, veluti probare cupientes, quan-
tum valeat sola fides, ubi Apostolus dicit, quod si infi-
delis dixerit, dixerit: non est enim servituti subiectus
frater aut soror in hujusmodi, id est, ut propter subiectum
Christi etiam ipsa uxor legitime societate conjuncta,
sine ulla culpa relinquatur, si cum viro Christiano pro-
pter hoc quod Christianus est, permanere noluerit, non

a Sup. dist. 26. deinde h. monogam. Burch. l. 4. c. 23. p. 1. f.
c. 23. p. 1. f. b. Matth. 19. c. Burch. l. 3. cap. 29. f. 100.
p. 3. c. 191. p. 1. f. c. 66. f. 100. p. 1. c. 196. p. 1. f.
l. 4. c. 27. c. r. 107. f. Bida. 1. Cor. 7. l. 100. p. 1. f. p. 1. f.
p. 1. f. g. Hab. 9. h. Galat. 5.

quod amplius expedit consilio Apostoli... potest capere, provocatur. Hic autem, ubi de dimittendo, vel non dimittendo infidelis conjugio querit, utrumque quidem pariter licitum est per justitiam, quae coram Domino est, & ideo nihil horum Dominus prohibet: sed non utrumque expedit propter infirmitates hominum: & ideo id, quod non expedit, Apostolus prohibet, dante sibi Domino liberum prohibendi locum: quia neque, id, quod monet Apostolus, prohibet Dominus, neque id, quod prohibet Apostolus, jubet Dominus. Quod nisi ita esset, neque contra prohibitionem Domini Apostolus aliquid moneret, neque contra justificationem ejus aliquid prohiberet. Proinde in his duabus causis, una de dimittendo, vel non dimittendo, altera de infideli conjugio dimittendo, vel non dimittendo, aliquid simile invenitur in verbis Apostoli, & aliquid dissimile. Simile quidem, quod ibi dicit, b [praeceptum Domini non habeo, consilium autem do.] & hic dicit: [ego dico, non Dominus.] Quale est enim, [praeceptum Domini non habeo,] tale est, [non dicit Dominus:] & quale est, [consilium do.] tale est, [ego dico.] Illud autem dissimile est, quia de nubendo & non nubendo dici potest, hoc bene fieri, illud melius, quoniam utrumque expedit, minus minus est, magis aliud: at vero de conjugio infideli dimittendo, vel non dimittendo, quoniam unum horum non expedit, aliud expedit, dici non oportet, qui dimittit, bene facit, & qui non dimittit, melius facit: sed dici oportet, non dimittat, quia est licet, non expedit. Si ergo possumus dicere, melius esse infidelem conjugem non dimittere, quamvis liceat & dimittere: quemadmodum recte dicimus melius esse, quod & licet, & expedit, quam id, quod licet, & non expedit. ¶ His de causis factum est, ut exponens Domini sermone, quem prolixum in monte habuit, ubi ventum est ad questionem de conjugibus dimittendis, vel non dimittendis, adhibitis etiam Apostolicis testimoniis dicerem, consilium esse Apostoli, non praeceptum Domini, ubi ait: [Ceteris autem ego dico, non Dominus.] monens eos, qui haberent conjuges infideles, ut consentientes habitare facerent non dimitterent. Quod utique ideo monendum, non jubendum fuit, quia non tanto pondere prohibendi sunt homines facere licita, quamvis non expedit, quanto pondere prohibenda illicita. Si autem alicubi Apostolus etiam illa, quae jubenda sunt, monere dignatus est, hoc fecit parcendo infirmitati, non praedjudicando justitiae. Unde ipse s. dixit: g [Non ut confundam vos, haec scribo, sed ut filios meos charissimos moneo: quid habet questionis, ubi ait: b [Ego dico, non Dominus.] item, ubi ait: [Ecce ego Paulus dico vobis, quia circumcidamini, Christus vobis nihil proderit.] Numquid etiam hic dixit: Ego dico, non Dominus? Non sunt itaque ista similia: quia etiam illa, quae jubet Dominus, non est indignum, neque contrarium, si eadem monet Apostolus. Monemus enim quos charos habemus, ut faciant Domini praecepta vel iussa. Cum vero s. ait: [Ego dico, non Dominus.] satis ostendit, Dominum non prohibere quod ipse prohibebat. Prohibuisse autem Dominus, si esset illicitum, ergo secundum ea, quae supra diximus, multum quod veravimus, licitum erat per justitiam: sed etiam licitum non erat faciendum propter liberam benevolentiam. ¶ Tu s. vero, cui placet ita non licere, quod non verat Dominus, sed Apostolus, quemadmodum non licet, quod verat Dominus, cum exponere voluisses, quid tibi vellet, quod ait: [Ego dico, non Dominus.] cum alloqueretur fideles, quibus essent conjuges infideles, dixisti, quia Dominus iussit, ne conjugia sibi interdiverz relin-

gentes, sunt conjunctos gentes gentilibus conperit conjuges. Ex quibus si non ambo crederent, sed unus, aut una infidelis cum fidele consentire habitare, nec prohiberi a Domino debuit infidelem dimittere, nec fidelem: ideo licet non prohiberi, quia justitia permittit a bonitate discedere, & infidelis hominis fornicatio est major in eade: nec vera eius pudicitia cum conjugio dicitur potest, quia a omne, quod non est ex fide, peccatum est, quantum veram habeat fidelis pudicitiam, etiam cum fidele conjugio, quae non habet veram. Ideo autem nec juberi debent fideles ab infidelibus separari, quia non contra justificationem Domini gentiles fuerunt ambo conjuncti. Quoniam ergo ab infideli fidelem discedere nec prohibet, nec jubet Dominus, ideo, ut non discedat, Apostolus s. dicit, non Dominus, habens in se Spiritum Sanctum, in quo dare possit utile & fidele consilium. Unde cum dixisset de muliere, cujus vir mortuus esset: [Beatorum autem erit, si sic permanerit, fidelem consilium meum,] ne quis hoc consilium tanquam humanum, non divinum, contemnendum putaret, addidit: [Puto autem, quod & ego Spiritum Dei habeam.] Proinde intelligendum est, etiam ipsa, quae non a Domino jubentur, sed a sancto ejus famulo utiliter fidelem, eodem Domino inspirante suaderi. Abstinet enim ut conjugem catholicum dixerit, quod e suadet Spiritus Sanctus, non Dominus, cum & ipse Dominus in se inseparabilia sunt opera Trinitatis. Dicitur item: [De virginibus autem praeceptum Domini non habeo, consilium autem do.] non ut hoc consilium a legem existimemus a Domino, cum continet legem, sed ut dicat [tanquam misericordiam consecutus a Domino, ut fideles ejus.] Secundum Deum ego dat fidele consilium, eo spiritu, de quo ait [puto autem, quod & ego Spiritum Dei habeam.] Veruntamen aliud est Domini jubentis imperium, aliud consilii secundum misericordiam charitatis, quae illi a Domino est inspirata, atque donata, fidele consilium. Aliud ubi facere non licet, hic autem licet: ita sane, ut ipsum licitum partem quidem expedit, partem vero non expedit. Expedit enim, quando non solum per justitiam, quae coram Domino est, permittitur, sed etiam hominibus nullum ex hoc impedimentum salutis infertur: vel cum dat consilium non solum ad Apostolum virginibus (unde praeceptum Domini se non habere testatur) licet aliud facere, licet est, nobisc, & minus, quam continentiae, bonum tamen tenere scripturas: ipsa quoque licitum etiam expedit: quoniam in vestra & illicita rursus etiam expedit: sic accipit honestate nubendi, ut neminem impediatur ad saltem: quamvis magis expediat, magis quod honestum est, si virgo consilium, quod praeceptum est, non compellit, arripet. Tunc autem non expedit illud, quod licitum est, quando permittitur quidem, sed per hoc minus potestatis alius offerit impedimentum salutis: sic est ad ead. (unde jamdu loquimur) discessio fidelis conjugii, quia non prohibet Dominus praecepto postulat consilio charitatis, quia infidelibus offert impedimentum salutis: non solum, quia perniciosissimè scandalum occideret inter eos, a quibus dimittuntur, adulterium veritas colligan difficillimè resolvuntur. Ideo licet, ubi id, quod licet, non expedit, non potest dici, si dicitur: infidelis, bene faciet, si non dimiserit, melius & qui non dat nuptum, melius facit: quoniam illud praeceptum Domini, quodquam compellitur sed etiam utrumque expedit, aliud minus, aliud amplius. Unde ad id,

a 1. Cor. 7. b 1. Corinth. 7. c al. aliud. d Ibid. cap. 20. Lib. 1. de serm. Domini, cap. 14. e 1. Corinth. 7. f al. sic. g 1. Corinth. 7. h Galat. 3. i al. ergo. k Ibid. cap. 21.

Non apponitur, utamur, illi verò à nobis oblata con-
sentiant.
¶ **¶** Ex his itaq; evident colligitur, conjugium esse inter
fideles. **¶** Unde vult Apostolus: **¶** Omne a quod non est inter
fideles, non est intelligendum, sed quod fit ab infide-
libus, vel ut sit peccatum, sed omne, quod contra conscientiam
est, est peccatum. **¶** Unde Ambrosius 3, [Peccatum est,
quod non fit, quam probatum est.]. **¶** Item Augustinus 2 su-
per quatuor libros. [Omne, quod aliter fit, quam probatum est,
peccatum est: non est enim, quod fit cum fide, bonum est. 1.
quod non fit, quod est ex culpa, nocet.] **¶** Hinc etiam Apostolus
2 cor. 6. [Quod non indicat societatem in eo, quod probat,] id
est, non sunt damnabiles 3 societatem, aliter sciendum, quam
per se fuerunt. **¶** Vel, omne, quod non est fide, autur esse
peccatum, quod probatur in fide, non fit, ne ad alteram vellet salu-
tem, unde respicitur apud Dominum. **¶** Unde Augustinus e-
st [Quod apostolum vult peccatum est: nec vult esse bonum,
quod in illis dicitur 4. Utinam dicitur agnoscere eterna & incommu-
nicabilem vitam, si virtus est etiam in optimis vobis.]. **¶** 1.
omne dicitur, [non est vera pudicitia] homini infidelis cum
conjugio] negatur pudicitia esse vera, quantum ad effectum, ad
quod non debet dicitur saluti. **¶** Secus à enim apud hereticos
dicitur non negare esse vera, non quantum ad formam, sed quan-
tum ad virtutem, sic & variat negatur esse vera apud infideles,
non quia vera in eis non sunt, iuxta illud Hieronymi: [variatus 5
non potest videri verum], sed quia effectus carnis eterna
fideles. **¶** Item illud Ambrosii: e [Non est putandum ma-
trimonium, quod cura Dei decretum factum est, sed cum cogno-
scitur in mundum.]. **¶** Non ostendit conjugium non esse inter in-
fideles. **¶** Unde in Divini præcepti gentilis prohibentur conjugi-
um, necesse est tamen præceptum extra Dei decretum fit. **¶** Illa
itaque, ad alteram vellet saluti, non fit, sed contra Deum, vel
ut sit decretum copulati fuerit, ut patet infidelis cum fidelibus, vel
ut sit decretum nam conjugium, vel affines cum affinis. **¶** Hi o-
mnium, si sit in vobis copulati fuerit, separandi sunt.
¶ **¶** Unde Ambrosius] Referuntur verba glossa ordinaria in
non Pauli. **¶** Verba autem Ambrosii in eodem loco sunt
hæc. **¶** Hæc peccatum appellat, quod aliter fit, quam
probatum est.

¶ **¶** Item Augustinus] Hæc non sunt inventa apud B. Au-
gustinum: sed non omne usq; ad vers. nocet, sunt ex
istima non videtur.
¶ **¶** Item ibidem] In glossa interlinari ibidem hæc le-
guntur, quod non fit se damnabilem, nocendo aliis de suo
bono.
¶ **¶** Alibi dicitur] Apud B. Augustinum, & in glossa ordi-
naria legitur, nihil est bonum sine summo bono. Reliqua
vult in eodem loco.
¶ **¶** Item ibidem] Hæc non sunt reperta apud B. Hieronymum.
Innotuit tamen hæc ex B. Augustino in quinto de civi. Dei c. 12.
usq; ad.

C. XVI. ¶ **¶** Cum hæretici catholici non misce-
ant conjugia.
Item ex concilio Agathensi a, cap. 67.

¶ Non b oportet cum hominibus e hereticis misce-
re connubia, & vel filios vel filias dare, sed potius
accipere, si tamen se profiteantur Christianos esse futuros,
& catholicos.

C. XVII. ¶ **¶** Christiana communiione caritas, qui
Iudaice pravitate conjugali se vices-
lo sociat.
Item ex concilio Vrbaniensi d.

¶ Si e quis Iudaice pravitate conjugali societate jun-
gitur, sive Christiana Iudæo, sive Iudæa Christiano
mulieri carnali consortio miscetur, quicumque eorum
tantum nefas admittit cognoscitur, à Christiano coetu
atque convivio, & à communiione ecclesiæ protinus se-
gregetur.

¶ **¶** Eadem sententia quibusdam verbis mutata habetur in con-
cilio Arvernon, c. 6. Et similia sunt in Aurelianensi II. c. 19.

¶ **¶** Item illud Augustinus [Non est ratum conjugium, quod sine Deo
est.] **¶** Non negat conjugium esse inter infideles. **¶** Conjugium enim
aliud est legitimum & non ratum, aliud autem & non legitimum,
aliud legitimum & ratum. **¶** Legitimum conjugium est, quod le-
gali institutione, vel preterita moribus contrahitur. **¶** Hæc inter in-
fideles, ratum non est, quia non est firmum & inviolabile 1 con-
jugium eorum. **¶** Dato enim libelo repudii, licet eis recedere ab in-
vicem, & alii copulari lege sori, non lege pot, quam non sequuntur.
Inter fideles vero ratum conjugium est, quia conjugia, sicut inite in-
ter eos, ulterius solvi non possunt. **¶** Horum quædam sunt legitima,
veluti cum uxor a parentibus traditur, à sponsa dotatur, & a sacer-
dote benedicitur. **¶** Hæc talia conjugia, legitima & rata appellantur.
Illorum vero conjugia, qui contempti omnibus illi silemantiibus solo
affectu aliquam sibi in conjugem copulatis, huiusmodi conjugium non
legitimum, sed ratum tantummodo esse creditur.

¶ **¶** Inviolabile] Sicut in omnibus vetustis exemplari-
bus, quæ collata sunt. **¶** In vulgatis legitur, & idè violabile.

QVÆSTIO II.

¶ **¶** **¶** Vobis vero uxor vultis alteram ducere non possit 1, te-
stat scriptura 2, dicens. (Alioquin si dimiseris ab
invice, & volentes cohabitare demittis, & alii non
copulaverit, adulteri eritis, & filii vestri, qui postea nascuntur, &
erunt immundi, id est, spurii.)

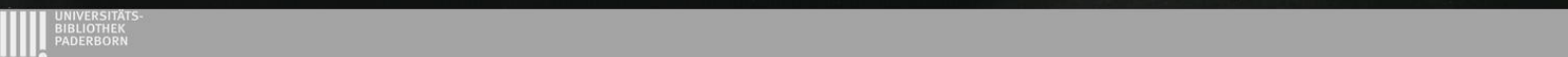
¶ **¶** Non possit] In vulgatis sequitur hæc, qui infide-
lem dimittit, quæ in manus scriptis exemplaribus non habetur.

¶ **¶** Scriptura] Hæc non sunt verba ipsa scripturæ, sed in glos-
sa ordinaria ex Ambrosio ad ea verba 1, cor. 7. alioquin filii ve-
stri, &c. hæc leguntur. **¶** Si dimittitis, invicem nolentes co-
habitare, & aliis vos copulatis, adulteri estis, & filii vestri
spurii, & idè immundi.

C. I. ¶ **¶** Non potest quis post baptismum alte-
ram ducere, si venit ea, qua ante bap-
tismum sibi fuerit virgo co-
pulata.
Item ex concilio Meldensi, cap. 1.

¶ Si f quis haberit uxorem virginem ante bap-
tismum, vivente illa post baptismum, alteram habere
non potest. **¶** Crimina enim in baptismum solvantur, non
conjugia.

a Et in Laithicis, cap. 31. b Burhard. l. 6. cap. 71. l. 10
part. 8. cap. 204. c al. omnibus. d al. Verbanensi. e Sena-
tenti. ibid. sup. ead. in principio. f sup. ead. q. 1. si quis. Concor-
Tribur. conc. cap. 39. Burd. lib. 9. c. 11. l. 10 p. e. cap. 197. Panormi l. 6.
cap. 38.

C. II. *¶* **Esset** fidelis aliam ducere uxorem, quam i Christiana fidei odio infidelis dimittit.

Gregorius autem contra refatur, dicens. **S**i a infidelis dilectus odio Christiana fidei, dicat. Non est enim frater aut soror subiectus servituti in huiusmodi. Non est enim dimisso peccato propter Deum, si alii se copulaverit. Contumelia quippe creatoris solvit jus matrimonii circa eum qui relinquitur. Infidelis autem discens, & in Deum peccat, & in matrimonium: nec est ei fides servanda conjugii; quia b propter eas discendi, ne audiret Christum, Deum z Christianorum conjugiorum.

¶ **Hæc non sunt** inveniuntur apud B. Gregorium: sed apud B. Ambrogium ad cap. 7. i. **Contra** verum eadem ferè leguntur plenius, atque aptius expofita.

I Quam] sic etiam in vetustis: sed si legatur, quem magis videtur respondere verbis istius capituli.

¶ **Christum Deum.** In loco indicato est, ne audiret auctorem esse Christianorum Deum conjugii.

Hæc distinguendum c est, aliud esse, dimittere volentem cohabitare, atq; aliud, discendentem non sequi. Volentem enim cohabitare licet quidem dimittere, sed non ea vivente aliam superducere d: discendentem vero sequi non oportet, & ea vivente aliam ducere licet. Verum hoc non nisi de his intelligendum est, qui in fidelitate copulati sunt. Ceterum si ad fidem uterq; conversus est, vel si uterq; fidelis matrimonium iunctus est, & procedente tempore alter eorum a fide discesserit, & alio fidei conjugio decesserit, de relictis discendentem non comitatur: non tamen illa vivente alteram ducere poterit; quia ratum conjugium fuerat inter eos, quod nullo modo fito potest.

QVÆSTIO III.

Vtrum verò bigamus sit reputandus, qui ante baptismum habuerit unam, & post baptismum alteram, auctoritate Hieronymi pater. **Ait enim super epistolam Pauli ad Timotheum.**

C. I. *¶* **Non est** bigamus, qui ante baptismum habuerit unam, & post baptismum alteram.

Potest et Episcopum unius uxoris esse vitum. Verum hoc post baptismum. Ceterum, si ante baptismum habuerit unam, & post baptismum habuerit aliam, non est reputandus bigamus, cui prolixus innovato per baptismum omnia vetera sunt dimissa.

¶ **Sententia huius capituli** habetur sup. dist. 26. c. unius ex glossa ordinaria prima ad Timotheum c. 3. **Beatus** autem Hieronymus hanc rem, & in epist. ad Tit. c. 2. atq; in epistola ad Oceanum copius tractat.

C. II. *¶* **Non debet fieri Episcopus,** qui ante baptismum habuerit unam, & post baptismum alteram.

Augustinus verò contra refatur, & Innocentius. **Ait enim Augustinus super epistolam Pauli ad Titum.**

Actius f verò intelligunt, qui nec cum ordinandum censuerunt, qui ante baptismum habuerit unam, & post baptismum alteram. In baptismo enim crimina abolentur, non federatio conjugii dissolvitur. Sicut illa, qua catechumena vitata est, inter Dei virgines consecrari non potest, sic qui ante baptismum habuit unam, & post baptismum alteram, non nisi bigamus

^a *Seni. 4. dist. 33. Gloss. i. Corin. 7. ad illud: (non est enim frater.)* ^b *al. qua. c. Seni. 4. dist. 33. d. al. superinducit.* ^c *Supra dist. 26. unius.* ^d *Supra dist. 26. unius.*

est reputandus. Amisit enim quidam non ad vitum, sed ad signaculi sacramentum. *¶* **Sententia huius capituli** habetur in collectione Beati, & in ordinaria ad c. accutus. **Item Innocentius** Rufus a & Episcopus Episcopus Martini ad Eugenium probat ralem bigamus reputari. **Qua** est in casus causa in presenti agitur, ante baptismum habuit unam, post baptismum alteram, bigamus iudicatur: & hoc non pro eo, quod industria scientia palliat, tamen in Episcopum velatum non potest.

CAUSA XXIX.

Videm mulierem nobili natiuitate esse, quia i conjugium nobili patet, ut conjugii pariter assensum. **Aliter** verò quidam iudicant, ut si viris conditionis, nomine illius, scilicet nobili, & eam in conjugium accepit. Ille, qui prout in iure fuerat, tandem venit, eamq; suis conjugium patet. **Hic** primum queritur, an sit conjugium inter eos. **Secundo,** si prius putabat hunc esse liberum, & postea hinc illa esse servum, an licet ei statim illa ducere.

QVÆSTIO I.

Quid b autem conjugium sit inter eos, probatur a conjugium fore matrimonium est verò & male nuptiis, inviduam rita constitutum riter. **Con**fusio utriusq; matrimonium facit. **Qua** ergo i iuncti sunt, ut individuam rita constitutum riter. **Con**fusio utriusq; matrimonium facit. **Qua** ergo i iuncti sunt, ut individuam rita constitutum riter. **Con**fusio utriusq; matrimonium facit. **Qua** ergo i iuncti sunt, ut individuam rita constitutum riter.

^a *Supra dist. 26. deinde & supra c. 4. q. 1. de nuptiis.* ^b *in prin. c. 4. de nuptiis.* ^c *de nuptiis.*